

‘Ik voel de kilte, en het doet pijn in elke cel van mijn lijf’

■ Oud-vluchtelingen: Overheid verzaakt bij de begeleiding van vluchtelingen

INTERVIEW

Rob Pietersen

Onverschilligheid is onze grootste vijand, vindt Guity Mohebhi. “Mensen zeggen weleens: ‘Wat ben je kritisch. Als Nederland je niet bevalt, ga je toch weg?’ Zelfs in mijn eigen vriendenkring krijg ik dat soms grappend te horen. Maar dit land heeft mij zoveel gegeven. Ik ben kritisch uit liefde en uit bezorgdheid over onze saamhorigheid.”

Guity Mohebhi (48) vluchtte in 1984 van Iran naar Nederland. “Toen ik hier aankwam, voelde Nederland als een warm bad. Nu sluiten extreem-rechtse maffetels asielzoekers op achter een hek en blijft het ijzingwekkend stil. Wat zegt dit over onze samenleving als we zo met vluchtelingen omgaan? Hoe het maatschappelijke debat over migranten nu wordt gevoerd? Hoe de asielprocedures zijn? Ik voel de kilte, en het doet pijn in elke cel van mijn lichaam”, zegt de directeur relatiebeheer bij ProRail die morgen meepraat en meedenkt bij een maatschappelijk congres van VluchtelingenWerk (Slim aan de slag met vluchtelingen) in Amersfoort.

Ze schudt haar hoofd, met vragende, niet begrijpende ogen. Miljoenen mensen kijken naar ‘Boer Zoekt Vrouw’, het ‘Journaal’ opent met Badr Hari, daarna komt past de toestand in Syrië aan bod. “Het lijkt alsof we onverschillig zijn geworden voor de rest van de wereld, voor de medemens: ‘met mij gaat het goed, de rest boeit me niet.’”

“Ik zat pas met collega’s te praten over kinderopvang. Mijn dochter is 17, zij keken ervan op dat ik me zo druk maakte. Nou, omdat het straks zo duur is dat de arbeidsparticipatie van vrouwen drastisch daalt. Er is generatieslang hard voor gevochten en nu lijken we dat in een mum van tijd te verkwanselen. Vrijheid van meningsuiting, persvrijheid, vrijheid: dat zijn verworvenheden en waarden waarvoor we moeten vechten. Samen vormen wij een samenleving. Die samenleving is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.”

“Ik heb twee oorlogen meegeemaakt, en een dictatoriaal regime. Ik weet waarom we vrijheden moeten koesteren. Vorige week was de dag van protest tegen de bezuinigingen in Europa. Ik zag beelden uit heel Europa. Behalve Nederland. Is dat een teken dat we het hier zo goed voor elkaar hebben? Er wordt hier dagelijks gemopperd. Maar we hebben het dan vooral over de economische crisis. Wat mij betreft moeten we het als samenleving ook hebben over de morele crisis.”

De revolutie in Iran, de opstand tegen de sjah: ze noemt het de mooiste periode uit haar leven. “Mijn moeder huilde wel eens, dat ze bang was haar kinderen te verliezen. Maar ik heb vooral mooie herinneringen aan de saamhorigheid. Alle deuren stonden open. Je kon overal naar binnen, als je op de vlucht was, na een huiszoeking, of na rellen. Die solidariteit. Dat is de wereld waarvan ik droom.”

Ze vertelt over de eerste dag na het vertrek van de sjah, de aankomst van Khomeini. “We stonden hem met miljoenen op te wachten. Mijn moeder en ik werden aangesproken door een vrouw: waarom we uit respect voor de ayatollah geen hoofddoek om hadden ge-

Guity Mohebhi vluchtte in 1984 uit Iran naar Nederland, nu zit ze in de directie van ProRail. FOTO WERRY CRONE

‘Toen ik hier kwam voelde Nederland als een warm bad. Nu sluiten extreem-rechtse maffetels asielzoekers op achter een hek en blijft het akelig stil.’

daan? Maar wij stonden daar juist om de vrijheid te vieren.”

Van thuis heeft ze haar rechtvaardigheidsgevoel meegekregen: gelijke rechten en plichten, onderwijs en gezondheidszorg voor iedereen. Kortom basisrechten die ieder mens nodig heeft om waardig te kunnen leven. Ze streed ervoor in Iran. Ze moest erdoor vluchten. Alleen.

Voor haar gevoel was Nederland in 1984 beschaafder dan nu. “Mischien dachten mensen toen hetzelfde over buitenlanders en vluchtelingen, maar hadden ze nog het fatsoen het niet uit te spreken. De vrijheid van meningsuiting is een groot goed. Maar dat betekent niet dat je alles mag zeggen. Beschaving is nadenken voor je iets zegt.”

“Pas zat ik met mijn dochter aan tafel met een dierenarts. Die vroeg haar: ‘Uit welk land zijn jullie geïmporteerd?’ Mijn dochter keek mij niet begrijpend aan. Ik dacht: ‘We zijn toch geen varkens of koeien?’, vertelde dat we allebei gewoon een Nederlands paspoort hebben. ‘Dat zegt niks’, zei ze. Het Nederlandse paspoort dat voor mij zoveel betekent, zei haar helemaal niets. Het was zó kwetsend.”

De overheid trekt zich terug bij de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen, Mohebhi vindt het

onbegrijpelijk. “Vluchtelingen moeten bijvoorbeeld hun eigen inburgering gaan betalen. Maar één op de drie vluchtelingenhuishoudens leeft op een minimumniveau van hoogstens 10.000 euro per jaar. Dan is het toch een keuze tussen een boterham voor je kinderen of taales?”

“Er wordt me weleens gevraagd waar ik de energie vandaan haal om zo maatschappelijk actief en betrokken te zijn. Ik heb het gevoel dat ik vijf jaar moet inhalen. Ik heb een aantal jaren stilgestaan in mijn ontwikkeling, als nieuweling in een onbekend land, die de weg niet weet en de taal niet kent. Je moet weer leren kruipen, alles opnieuw ontdekken. Het is zeer teleurstellend dat de overheid haar rol en verantwoordelijkheid niet meer neemt. Gelukkig ben ik onderweg veel mooie mensen tegengekomen. En ze zijn er nog steeds, neem al die vrijwilligers van VluchtelingenWerk.”

Zwaardere straf voor drie verdachten strandrellen

Drie van de acht verdachten van de strandrellen in Hoek van Holland die bij het gerechtshof in Den Haag terechtstonden, hebben in hoger beroep een zwaardere straf gekregen. Het hof heeft aan zes verdachten een deels onvoorwaardelijke straf opgelegd; bij de rechtbank in Rotterdam waren dat er nog drie. Het hof heeft één verdachte vrijgesproken, een andere man moet een taakstraf uitvoeren. De acht werden verdacht van betrokkenheid bij de rellen bij het dancefeest Sunset Grooves op het strand van Hoek van Holland in de nacht van 22 op 23 augustus 2009. De veroordeelden moeten tevens schadevergoeding betalen aan politieagenten die belaagd werden.

Raadcommissie: College Schiedam smet met geld

Oud-burgemeester Wilma Verver van Schiedam heeft zich niet schuldig gemaakt aan fraude of zelfverrijking. Wel smet het college van burgemeester en wethouders onder haar leiding met geld. Tot die conclusie komt de raadscommissie in een gisteren gepubliceerd rapport. In totaal was 180.000 euro door accountants als ‘onduidelijk’ bestempeld. Burgemeester en wethouders lieten zich voor duizenden euro’s fêteren in een sterrenrestaurant. Bij gezamenlijke uitstapjes lieten zij zich vervoeren in afzonderlijke taxi’s. De Schiedamse raad beslist maandag of oud-burgemeester Verver zo’n 7000 euro aan onterechte declaraties moet terugbetalen.

Arrestaties om sluiten nephuwelijken Engeland

Vier mannen en vijf vrouwen zijn aangehouden, omdat ze vermoedelijk in Engeland een schijnhuwelijk zijn aangegaan. Ze komen uit Groningen, Breda, Amsterdam, Lelystad, Rotterdam, Leeuwarden en Almere. De aanhoudingen zijn, volgens het Openbaar Ministerie, onderdeel van een Engels-Nederlands onderzoek naar nephuwelijken. Nederlanders met meestal een Antilliaanse achtergrond reisden naar Engeland om daar te trouwen met illegalen uit Nigeria. Die kregen daardoor een legale status en konden dan gebruikmaken van sociale voorzieningen in het Verenigd Koninkrijk. Begin november hield de marechaussee al 23 verdachten aan.

Vaker camerabeelden uit de rechtszaal

Rechtszaken mogen vanaf volgend jaar vaker in beeld worden gebracht. Tijdens de zittingen mogen journalisten meer beeld- en geluidsopnames maken. Verdachten blijven in principe buiten beeld, maar hun stem mag worden opgenomen. Dat staat in de nieuwe persregels van de Raad voor de Rechtspraak. Vonnissen worden vaak al opgenomen en uitgezonden, maar straks mogen verslaggevers ook opnames maken van het voorlezen van de aanklachten, de behandeling van de feiten en de pleidooien. Een rechter mag besluiten dat camera’s en microfoons bij een proces niet welkom zijn, maar moet dan wel aangeven waarom. Dat hoeft nu nog niet.

correctie

Anders dan Trouw gisteren in de berichtgeving over Marianne Vaatstra schreef, ligt Oudwoude niet in de gemeente Dantumadeel. Oudwoude valt onder de gemeente Kollumerland.